

יום חמישי, 23 ביולי 2015

לכבוד

כבוד השופט בדימוס אליעזר גולדברג

שלום רב,

הנדון: עמדת מרכז נגה לעניין נחיצות הביקורת הפרטנית על הפרקליטים ע"י נב"ם

מרכז נגה, אשר הוקם בשנת 2004 כמענה למצוקת הקורבנות שאינם זוכים לייצוג וסיוע משפטי ממסדי, ייצג מאז הקמתו מאות נפגעי עבירות חמורות בישראל. זאת, מתוך התפיסה כי ניתן וראוי לשנות את מערך ההתייחסות של מערכת המשפט לנפגעים ולבני משפחותיהם ולהעניק בידם את האפשרות למיצוי זכויותיהם.

ב-2011 חוקם מוקד נגה כפרויקט ייחודי וחדשני, פרי שיתוף פעולה בין מרכז נגה, הנחלת בתי המשפט והקרן למפעלים מיוחדים של הביטוח הלאומי, והוא פועל מאז כעמדת סיוע לנפגעי עבירה, המעניקה את שירותיה לכלל נפגעי העבירה בישראל. המוקד מהווה ביטוי מעשי, ראשוני וחלוצי בכל הנוגע לקיומה של נגישות נפגע העבירה ליחידה מקצועית שעניינה במתן סיוע משפטי ראשוני הנוגע לזכויות העומדות לקורבן העבירה, ולדרכים בהן יוכל למצותן.

במהלך השנים, הן במסגרת עבודת מוקד נגה המעניק סיוע משפטי ראשוני לנפגעי עבירה והן באמצעות ייצוג נפגעי עבירה תחת פעילותו של מרכז נגה נתקלנו במקרים רבים מדי, בהם זכויות נפגעי עבירה לא קוימו על ידי רשויות התביעה - בפרקליטויות המחוז ובתביעה המשטרתית. החל במקרים בהם עמדת נפגע העבירה לא נשמעה בעת גיבוש פרטיו של הסדר טיעון עם הנאשם וכלה באי יידוע לגבי מועדי דיונים, אשר מנע מימושן של זכויות מהותיות של נפגע העבירה.

מקרים אלה, שהישנותם משתנה בין פרקליטות מחוז אחת לאחרת ובין שלוחות התביעות המשטרתיות השונות, מתרחשים בעיקר בשל העובדה שאין על התובע בישראל כל ביקורת שהיא, ללא קשר להשלכות חומרת מעשיו או מהדליו.

סעיף 21 לחוק זכויות נפגעי עבירה קובע כי, אי קיום אחת מהזכויות המנויות בחוק זכויות נפגעי עבירה לא יכול להביא לפסילת הליך פלילי, ואין בו להוות עילה למשפט פלילי או אורחי נגד עובד ציבור או רשות ציבורית. כלומר, זכותו של נפגע עבירה אינה מעמידה כנגדה חובה על מאן דהוא, אשר אי קיומה גורר עמו סנקציה או אפשרויות לתיקון. במלים אחרות, אם זכותו של נפגע עבירה לא מומשה, לא יקרה שום דבר.

בהקשר זה, ביקורת פרטנית על עבודת התובעים בישראל היא הכרחית. היא חמינימום שיש למערכת המשפט להציע כדי להבטיח אכיפת זכויות נפגעים, באמצעות יכולת להעמיד ביקורת רצינית, עם יכולות אכיפה וסנקציה בצדה. בהיעדר ביקורת שיפוטית על אי קיום זכויות נפגעי עבירה, לא ניתן להשלים עם מצב בו לא תהיה ביקורת כלל על עבודת התביעה בישראל.

לאור כל האמור לעיל, נודה על האפשרות לבוא ולהביע עמדתנו בפניך בעל פה, כדי להוסיף ולהרחיב על האמור במכתב זה.

ד"ר דנה פוגל, עו"ד
יו"ר משותף מרכז נגה
הקריה האקדמית אונו